

अग्रलेख

व्यक्ती तितक्या प्रकृती. कोणाला कशाचे वेध अथवा वोड असावे याला बंधन नाही. काही जणांना आयपीएलचा विजेता कोण याचे वेध लागले असतील, काहींना टी-२० विश्वकपचे, बळिराजाला मान्सून वेळेवर बरसतो काय याचे वेध तर अनेकांचे लोकसभा निवडणुकीचा विजेता कोण यासाठी ४ जूनकडे डोळे लागले असतील. महाराष्ट्रात मतदानाचे सर्व पाच टप्पे पार पडले आहेत. मात्र, देशात आणखी दोन टप्पे शिळ्क आहेत. पैकी सहावा टप्पा आज पार पडेल. मतदान संपल्यानंतर, परीक्षा झाल्यानंतर निकाल काय लागतो याची उत्सुकता सा-यांनाच असते. मतदानपूर्व आणि मतदानोत्तर सर्वहै करून निकालाचा अंदाज वर्तवण्याची काहींना घाई झालेली असते. शिजजेपर्यंत दम धरला जातो पण निवजेपर्यंत नाही असे म्हणतात तेच खरे! तीन राज्यांत भाजपला फटका बसेल असा अंदाज भाजपच्या सर्वेक्षणातून पुढे आला आहे. भाजप नेत्यांचा अहवाल आणि मूल्यांकनानुसार पूर्व भारतात पक्षाची कामगिरी अपेक्षेपेक्षा चांगली राहिली आहे.

पश्चिम बंगाल, ओडिशा, आसाम आणि
ईशान्येकडील राज्यांमध्ये भाजपला फायदा होईल तर
महाराष्ट्र, कर्नाटक, हरियाणात पक्षाला फटका बसेल.
या राज्यांत होणा-या नुकसानीची भरपाई पश्चिम
बंगाल, ओडिशा, उत्तर प्रदेश, तेलंगणामधून होईल
अशी चर्चा आहे. लोकसभेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीचे
पाच टप्पे पार पडले असून आणखी दोन टप्पे पूर्ण
झाल्यानंतर निवडणूक प्रक्रिया पूर्ण होईल. ४ जून

रोजी मतमोजणी केली जाईल. मतदारांनी यावेळी कोणाला कौल दिला ते प्रत्यक्ष मतमोजणीनंतरच समोर येईल. परंतु त्या आधी देशात ४ जूननंतर काय होईल याच्या चर्चा रँगू लागल्या आहेत. राजकीय विश्लेषकही आपली मते व्यक्त करीत आहेत. प्रत्येकजण आपल्या पातळीवर आणि भूमिकेनुसार भाकित व्यक्त करीत आहेत. राजकीय विश्लेषक आणि रणनीतीकार प्रशांतांत किशोर यांनी राष्ट्रीय लोकशाही आघाडी 'चारसौ पार'चे उद्दिष्ट गाठू शकणार नसली तरी नरेंद्र मोदी तिस-यांदा पंतप्रधान होतील असे भाकित व्यक्त केले आहे. एनडीएचे नेते मात्र चारशे पारचे टार्गेट पूर्ण करू, असा विश्वास व्यक्त करत आहेत. याआधीही देशात लोकसभा निवडणुकीच्या निमित्ताने सत्तांतरे झाली आहेत. अटल बिहारी वाजपेयी यांनी पाच वर्षांची कारकीर्द पूर्ण केली तेव्हा 'इंडिया शायनिंग'ची मोहीम राबविण्यात आली होती परंतु ती अपयशी ठरली होती.

देशात दीर्घकाळ सत्तेवर असलेल्या काँग्रेस पक्षाला
सुद्धा मतदारांचे अंदाज न आल्यामुळे सत्तांतराचा सामना
करावा लागला होता. यावेळी सत्ताधारी आघाडी
चारशेपेक्षा जास्त जागा मिळवेल की नाही याबाबत
उत्सुकता आहे. लोकसभेच्या २८० जागा मिळवणारा
पक्ष सत्तेवर येऊ शकत असल्यामुळे भाजपला चारशेचे
लक्ष्य गाठण्यात अपयश आले तरी तो नक्कीच तीनशे
जागा मिळवेल याची खात्री असल्याने सत्ता त्यांचीच
येणार असा अंदाज वर्तवला जात आहे. ४ जूननंतर
नवीन सरकार सत्तेवर आल्यानंतर त्या सरकारचा रोड

सिक्षोप्रेनिया एक मानसिक आजार

२४ मे जागतिक स्किझोफ्रेनिया दिवस या निमित्त सुप्रसिद्ध मानसोपचार तज्ज्ञ डॉ.राजेश इंगोले यांचा माहितीप्रधान लेख वाचकासाठी देत आहोत

२४ मे जागतीक स्किझोफ्रेनिया दिवस, यानिमित या मानसिक आजाराविषयी थोडी माहिती देण्याचा प्रयत्न. एकदरच मानसिक आजाराबाबत शंका कुशंका आणि गैरसमज जास्त प्रमाणात आहेत. पाश्चिमात्य राष्ट्रांच्या तुलनेत भारतात तर हे प्रमाण जास्त आहे. सामाजिक न्यूरोगांडामुळे मानसिक आजार लपविण्याकडे लोकांचा जास्त कल असतो. परंतु, मानसिक आजार जितके झाक्कून ठेवायचा प्रयत्न होतात. त्याची परिणीती एकत्र त्या मानसिक रुग्णाची आत्महत्या किंवा त्याच्याकडून खावादी हिंसक घटना घडणे यामध्येच जास्त प्रमाणात होते. त्यामुळे या आजाराबाबत अधिक संभ्रम वा शकाबाळगण्यापेक्षा मानसिक आजारांचा मानसिक तज्ज्ञाकडून उपचार करून घेणे हेच त्या रुग्णाच्या वा त्याच्या कुटुंबियांच्या दृष्टीने फायदेशीर आहे. स्किझोफ्रेनिआ अवस्थेबद्दल कमी माहिती उपलब्ध आहे. ही अवस्था अतिशय घाबरवणारी आहे, आणि याबहलची बरीची महिती चुकीची आहे. या बौद्धिक अवस्थेत खालिया व्यक्तीची आकलनशक्ती विकृत होते आणि तिच्या वास्तविकतेच्या संकल्पना विकृत होतात. स्किझोफ्रेनिआचे परिणाम गंभीरआहेत. त्याने पीडित लोकांचे जीवनमान कमी असते, ज्यामुळे स्किझोफ्रेनिआ ही एक गंभीर स्वास्थ्य समस्या ठरते आहे. स्किझोफ्रेनिआच्या लक्षणांमध्ये असमंजसपणा, भ्रामकता, गोंधळाची वर्तणूक आणि अनिष्ट सामाजिक संवाद यांचा समावेश होतो. स्किझोफ्रेनिआची अचूक कारणे शोधण्यासाठीची संशोधने अद्याप मुरु आहेत. आजाराच्या कौटुंबिक पूर्विताहासामुळे खालिया व्यक्तिलादेखील सतत स्किझोफ्रेनिआची जो खिम असते. उपचारामध्ये, औषधोपचार व दीर्घकाळ उपचार, सोबतच मित्र आणि कूटुंबातील सदस्यांचे सततचे सहकार्य व आधार समाविष्ट आहे. तथापि, गर्भधारनेदरम्यान

कधी-कधी गुंतागुंती होऊ शकतात. स्किंडोफ्रेनिआच्या व्यवस्थापनात सामाजिक सहभाग आवश्यक असतो. ज्यामुळे स्किंडोफ्रेनिआतून मुक्त होणारे लोक सक्षम आणि समाधानी जीवन जगू शकतात. अवस्थेच्या पुनरावृतीची शक्यता तुलनेने जास्त असते. स्किंडोफ्रेनिआ पीडिट व्यक्ती सोबत अधिक सकारात्मक संवाद ठेवाचा, धूंदून आणणाऱ्या औषधांना व धूमपानास दूर ठेवावे आणि व्यावसायिक सहाय्याची तरुद करावी. जेणे करून त्यांना स्वतं प्रपणे आणि जबाबदारीने जीवन जगण्यास मदत होते.

छिन्नमनस्कता (स्किंडोफ्रेनिया) ची लक्षणे

स्किंडोफ्रेनिआची भिन्न लक्षणे आहेत आणि बौद्धिक आजार असल्यामुळे, दोन भिन्न प्रकरणातील साम्याचा शोध घेणे कठीण आहे तथापि, काही लक्षणे या अवस्थेत सामान्यात आहेत. यापैकी काही लक्षणे – किंशोरवयीन मुलांमध्ये स्किंडोफ्रेनिआ असलेल्या किशोरांना, त्यांच्या किंशोर समवयस्कांमध्ये दिसतो तरी समंजसपणा असण्याची शक्यता कमी असते आणि संभ्रमीत होण्याची प्रवृत्ती अधिक असते या मुलांमध्ये चिडचिडेणा असतो, प्रेरणेची कमतरता असते, झोपेच्या समस्या असतात तसेच यांना मित्रांकडून व कुटुंबातून ते बाहे काढले जाण्याची शक्यता असते व हे शाळेत वाईट कामगिरी करतात असे दिसून आले आहे प्रौढांमध्ये असमंजसपणाची अवस्था अतिशय व्यापक आहे. वास्तविकेत्ता आधार नसलेल्या गोर्टीवर विश्वास ठेवणे, भास होणे, याचादेखील समावेश होते. यांना, आपल्यावर कुणी प्रेम करीत नसल्याची, आपली छळवणूक हात असल्याची, किंवा आपल्या विरोधात कुणी कटकारस्थान रचत असल्याची भावना असणे यासारखे काही समज सामान्यपणे असतात. आपल्यावर कुणीतरी लक्ष ठेवत आहे, आपल्याला कुणीतरी मारणार आहे, आपल्य मनातील विचार कुणीतरी काढून घेत आहे आपल्या मनामध्ये कुणीतरी विचार बाहेरून टाकत आहे. आपल्यावर उपग्रहादारे

दुर्बिणीद्वारे, कॅमेच्याद्वारे लक्ष ठेवत आहेत. आपला कुणीतरी विशिष्ट वाईट हेतून अथवा इजा पोचविण्यासाठी पाठलाग करत आहे. आपल्या शरीरातील अवयव काढून घेटले आहेत, डोक्यात चिप बसवून त्याद्वारे आपल्यावर नियंत्रण ठेवले जात आहे असे विविध भ्रम या रूणामध्ये असू शकतात. संभ्रम हे स्किझोफ्रेनिआचे वैशिष्ट्य आहे. काही तरी अस्तित्वात नसलेले संबोद्धेनात्मक अनुभव येणे म्हणजे संभ्रमितपणा होय. संभ्रमित अवस्था अनेक प्रकारची असू शकते. परंतु, नसलेला आवाज ऐकायला येणे ब-याचदा अनुभवास येते. स्किझोफ्रेनिआ असलेल्या लोकांमध्ये तुटक संवादाचे भिन्न प्रकार दिसतात. त्यांत प्रश्नांची अप्रासंगिक उत्तरे देणे, बोलताना चुकीचे उच्चार करणे आणि सरचना नसलेली किंवा अर्थ नसलेली वाक्ये वापरणे यांचा समावेश होतो. गबाळ वर्तनासोबत अप्रगत बालपणा असणे, अचानकपणे स्फोटक क्रोध आणि उत्तेजना येणे, सुचना घेण्यास व पालन करण्यास विरोध करणे, भरपूर आणि निर्थक हालचाली करणे आणि अयोय शारीरिक ढब ठेवणे यांचा समावेश असू शकते. सामान्य क्रियामधील स्वारस्य कमी होणे, ज्यांत लोकांशी संवाद साधणे, वैयक्तिक स्वच्छता राखणे, भावनिकरित्या अभिव्यक्त होणे आणि आनंद मिळवणे यांचा समावेश आहे. स्किझोफ्रेनिआचा उपचार हा समस्येच्या स्तरांवर विचार करून अनेक मार्गांनी करता येतो. उपचार पद्धतीमध्ये समाविष्ट आहे

औषधोपचार :

आजाराच्या परिणामी दिसून येणारी लक्षणे हाताळणे आणि व्यवस्थापित करणे हे उपचारांचे पहिले आणि महत्वाचे चरण आहे. सर्वसाधारणपणे सुचवले ल्या उपायामध्ये, एंटीस्कायोटिक औषधे निर्धारित करणे समाविष्ट आहे. विविध घटकांच्या आधारावर, प्रथम किंवा द्वितीय - पिणीतील एंटीसाइकोटिक औषधे निर्धारित केली जाऊ शकतात. सद्य अवस्थे साठी अनकल

असलेली पद्धती आणि मात्रा सूचित वे-
जाते. रुग्णाची संबोद्धनशीलता लक्षात ठेव-
आणि अशा औषधांचे दुष्परिणाम लक्षात घेऊ-
अधिक दृढ दृष्टीकोन ठेवला जातो. प्रे-
चरणातील रुग्णांसाठी, विकृती पर्याय
आलेल्या रुग्णांसाठी आणि आजारांसाठी
मुक्तेच्या मार्गावर असलेल्या लोकांसाठी त्यांची
औषधोपचार आहेत. ज्यांनी औषधांचे
कोणताही प्रतिसाद दिला नाही त्यांच्यासाठी
सुधारित उपचार आहेत. व्यक्ती पोटातून औषध-
घायला इच्छुक नसल्यास लसीकरण वाचा
जाऊ शकते. काही प्रकारांमधे, इस्पित वेळा
दाखल करणे देखील आवश्यक होऊ शकते.
धूम्रपानासारख्या समस्यांसाठी एकाच वेळा
वैद्यकीय उपचार मुरु केला जाऊ शकते.

इतर उपचार :

औषधांच्या मर्यादित किंवा प्रतिवर्ती
परिस्थितीच्या बाबतीत, विजेच्या झटक्यांना
उपचारांचा सद्गु दिला जाऊ शकतो. संग्रहालय
अनुभव होत असलेल्या लोकांमध्ये, मैदृ-
काही भागात चुंबकीय पद्धतीने उत्तेजना तयार
करणे उपयुक्त ठरू शकते.

मानसिक - सामाजिक सेवा :

हे सहसा औषधोपचारासह एकाच वेळा
केले जाते आणि अत्यंत उपयुक्त आहे. एका
वेळी अनेक घटकांवर कार्य केले जाऊन व्यापक
संमिलित समाजिक जीवन जगू शकतील यांनी
सुनिश्चिती करणे हा या उपचारांचा उद्देश असते.

संज्ञानात्मक वर्तणूक उपचार मनसिक
समजून घेण्यासाठी आणि लक्षणांवर व्यापक
करण्यासाठी सहा महिने देखेरख केली जाती.
त्यावरून योग्य धोरण वा प्रतीकार योजना तयार
करावी असा सद्गु दिला जातो.

मद्यपान आणि धुरीच्या पदार्थांचा गैरव
:

या दोन्ही समस्यांचे निराकरण झाले जाते.
हे सुनिश्चित केले जावे आणि व्यक्ती परन्ते
व्यसनांमध्ये पडत नाही. याची काळजी घेऊन
जावी. यामुळे तणाव सांभाळणे, प्रेरणा वाढवा
आणि वर्तणक योग्य करण्यात देखील मदत होते.

प्रतीके व आर्थिक व्यक्तिमत्त्वाच्या अवान्हिं
वर्तणूकींवर मर्यादा घालण्यासाठी असे अनेक
प्रकारचे उपचार आहेत, या प्रकारात प्रदर्शि
अनुकूल वर्तनासाठी आणि सामाजिक
कौशलांसाठी पुरस्कार देणे यावर भर दिले
जातो.

कौशलये प्रशिक्षण :

हा उपक्रम स्किळ्डोफ्रेनिआ असलेला
लोकांची सामाजिक कौशल्ये विकसित करण्यात
समाजाचा भाग म्हणून मान्यता मिळाल्या
देतो वा त्यांना कार्यक्षम बनवतो.

रोजगार आधार :

या अवस्थेतील लोकांच्या गरजा आणि
व्यावसायिक कौशल्य संच ओळखून त्यांना
अधिक स्वावलंबी बनविण्यासाठी ही सेवा
प्रयत्न करते. व्यवसायात, त्यावर आधारात
सुविधा पुरविल्या जातात.

कौटुंबिक सेवा :

स्किळ्डोफ्रेनिआ असलेल्या लोकांना
हाताळताना परिवाराचा सहभाग अस्त्वा
मोलाचा ठरतो. स्किळ्डोफ्रेनिआ असलेल्या त्यांना
व्यक्तिमधील पुनरावृत्ती कमी आहेत ज्यांना
औषधोपचारांमधून कुटुंबाचा सहभाग व निरंतर
कौटुंबिक संबंध याचा समावेश आहे.

जीवनशैली व्यवस्थापन :

उपचारांसोबतच स्किळ्डोफ्रेनिआ
जीवनभर सेवेची आवश्यकता असलेली
जेणेकरून ती व्यक्ती परिस्थिती सोबत जुळता
घेऊन, अडचणींचा प्रतिकार करून, कार्यक्षम
जीवन जगण्यासाठी सक्षम होऊ शकेल.
स्किळ्डोफ्रेनिआला लढा देत असलेला
व्यक्तिला कुटुंबाचा वा मित्रांचा आधार
सर्वोच्च महत्वाचा आहे. स्किळ्डोफ्रेनिआ
असलेल्या व्यक्तिना सोभाळताना घेतल्या
जाव्या असलेल्या महत्वाच्या गोष्टीमध्ये
समावेश आहे:

पुनरावृत्ती टाळा :

स्किळ्डोफ्रेनिआची पुनरावृत्ती
टाळण्यासाठी बरेच काही कारायचे असते.
या प्रक्रियेतील सर्वांत महत्वाच्या

घटकांमध्ये औषधांचे नियमित सेवन, परतून येऊ पाहू असलेल्या छोट्या लक्षणावर बारीक लक्ष, आधारव्यवस्था असलेल्या कुटुंबाच्या व मित्रांच्या सतत संपर्कात राहणे हे समाविष्ट आहे. समुपदेशन आणि सामाजिक हस्तक्षेप यामुळे भावनिक शक्तीची बांधणी होऊ शकते आणि ज्या समायोजन समस्यांना तोंड द्यावे लागू शकते. त्याचे निराकरण होऊ शकते. उपचार संपूर्ण झाल्यानंतर ही या उपक्रमांमध्ये गुंतून राहणे उपयुक्त आहे. त्यामुळे पुनरावृत्तीच्या घटना लक्षणीयरित्या कमी होतात. सुदृढ जीवनशैली अंगीकारा हे सुदृढता सुधारण्यास मदत करते, स्वास्थ्य उत्तम ठेवते, आणि मनविकार रोधक औषधे घेतल्याने दुष्परिणाम म्हणून येणाऱ्या लडूपणाला कमी करण्यास देखिल मदत करते.

धूप्रपान आणि मद्यपान टाळणे :

स्किङ्गोफ्रेनिअ व्यक्ती मध्ये अतिप्रमाणात प्रतिबंधित औषधे वापरणे, धूप्रपान करणे आणि मद्यपान करणे याकडे अधिक कल असतो. सुदृढ वातावरण निर्मती केल्यास मुक्ती मिळवण्यास मदत होते. यामुळे स्किङ्गोफ्रेनिअ बाधित व्यक्ती निर्मळ राहतात आणि पुनरावृत्ती टाळता येते. छिन्मनस्कता अर्थात स्किङ्गोफ्रेनिया हा आजार जसा मधुमेह अथवा डायबेटीस या आजारासारखाच आहे. यावर उपचार केल्यास हा आजार इतर आजारांप्रमाणेच पूर्णपणे नियंत्रणात राहू शकतो. त्यामुळे या आजारावर उपचार करून या रुग्णांना सन्मानाचे जीवन आपण देऊ शकतो.

श्री बंकटस्वामी महाविद्यालयाचा शंभर टक्के निकाल

ब्रीड | परिनिधि

बाडी प्रतिनंदा जाहीर जाला १०८८ मे २०२४ रोजी उच्च माध्यमिक बोर्ड इयत्ता बारावीचा निकाय यशस्वी पंरम्परा कायम ठेवली फेणुवारी/मार्च २०२४ मध्ये पार पडलेल्या उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र प्रीक्षेत कनिष्ठ विभागानीं घबघवीत यश संपादन केले बारावी विज्ञान शाखेचा निकाल १००% वाणिज्य शाखेचा १००% तर कलांशाखेचा ८७.१७% तर व्यवसाय अभ्यासक्रम शाखेचा ८३.६३% निकाल लागला विज्ञान शाखेनु प्रथम क्रमांक कुमारी देवश्री समीक्षा संतोष ९१.६७% द्वितीय क्रमांक गवळी हर्वर्धन हनुमंत ८७.८३% त्रीतीय क्रमांक झेंडो विड्युल दिलीपराव व मुंजे आदित्य काकासाहेब ८७.१७% तसेच कला शाखेतून प्रथम क्रमांक कुमारी गायकेवैणिधी विलास ७७.५०% द्वितीय क्रमांक संदर्भ स्वनिल संतोष ७६.६७% तीतीय क्रमांक कुमारी कुठे श्रद्धा कानिनकाथ ७६.३३% वाणिज्य शाखेतून प्रथम क्रमांक रांगोले आदित्य अरोडे ८४.३३% द्वितीय क्रमांक काकासाहा अंतुंश ८३% तीतीय क्रमांक कुमारी भोसले ज्ञानेश्वरी आसाराम ८१.५०% तर व्यवसाय अभ्यासक्रम वोकेशनल शाखेतून प्रथम क्रमांक शेदवाड श्रीनाथ विड्युल द्वितीय क्रमांक चव्हाण शालिनी भागवत तृतीय क्रमांक कुमारी बागावान बुशरा मोरीन तसेच संस्कृत विषयात पाच विद्यार्थ्यांचा शंभां पैकी १०० गुण संपादन केले. या सभी यशस्वी विद्यार्थ्यांचे विद्यावालयाचे प्राचार्यांची मरणाणे उपप्राचार्य डॉ शिवाजी मंत्री तसेच कनिष्ठ विभागांचे उपप्राचार्य प्रा. ब्राह्मनाथ मंडे तसेच प्रशासकीय कर्मचारा प्राध्यापक शिक्षकांचा या सर्वस्वी यशस्वी विद्यार्थ्यांचे अभिनवन केले.

प्रामाण कल्यासेस महाराजे विद्यार्थी घडविद्याराजे कैंट-पा श्रीनिवास काकडे

वडवणी । पतिनिधी
वडवणी सारख्या ग्रामीण भागात विद्यार्थ्यांमध्ये उच्च गुणवत्ता निर्माण करणारे एम एस कोर्चिंग कलासेस म्हणजे विद्यार्थी घडविणारे केंद्र आहे असे मत प्रा. श्रीनिवास काकडे यांनी बारावी उत्तीर्ण गुणवंत विद्यार्थ्यांच्या सत्कार समारंभ प्रसंगी व्यक्त केले.
माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या वर्तीने घेण्यात आलेल्या एच एस सी बोर्ड परीक्षेचा निकाल नुकताच जाहीर झाला आहे यामध्ये एम एस कोर्चिंग कलासेस वडवणीच्या विद्यार्थ्यांनी बायोलॉजी. फिजिक्स मॅथ आणि केमिस्ट्री या विषयांमध्ये १०० पैकी ९९ पर्यंत गुण मिळवून भरघोस यश मिळवले १५ ते १२३ त्र्यग्राम गांग मिळवण्यात विद्यार्थीचे सत्कार समारंभाचे आयोजन करण्यात आले होते एम एस कोर्चिंग कलासेसची विद्यार्थीनी मुंडे लक्ष्मी मॅथ विषयात १०० पैकी ९९ गुण मिळवले .बायोलॉजी याविषयात १०० पैकी ९७ गुण मिळवले.अविनाश मस्के मॅथ ९८.सवाल के प्रीती ९६.सावंत भाष्यश्री ९६.व यादव श्याम बाला बायोलॉजी ९५.विकेक होंडे बायतलॉजी ९४असे भरघोस गुण मिळवणाऱ्या गुणवंत विद्यार्थ्यांच्या सत्कार मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आला या विद्यार्थ्यांना प्रा. सावंत सर.प्रा. गवारे सर प्रा. मरळकर सर प्रा. मुंडे सर यांचे मार्गदर्शन लाभले होते या कार्यक्रमाला प्रमुख पाहूणे म्हणून प्रा. श्रीनिवास काकडे.बागडे सर आणि इतर मान्यवर उपस्थित होते कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला गुणवंत विद्यार्थ्यांनी आपले मनोगत व्यक्त केलेल्या कार्यक्रम एम्हणी पा. श्रीनिवास काकडे विद्यार्थ्यांकी या कलासेस आपली गुणवत्ता या जीववेण्या स्पष्ट भागातील विद्यार्थी तर मागे राहत न विद्यार्थ्यांना ठिरावार गरज नसून लातूर गुणवत्ते चौ शिक्षण असल्याने समाधान कार्याचा गौरव वाटचालीस शुभे सूत्रसंचालन प्रा. आभार प्रदर्शन ग यशस्वी करण्यात आणि विद्यार्थ्यांना आपले मनोगत

माचे आयोजन करण्यात कोविंग क्लासेसची य विषयात १०० पैकी लॉजी याविषयात १०० अविनाश मस्के मॅथ सावंत भाष्यशी ९६ व लॉजी ९५. विकेंहॉडे रोस गुण मिळवणाऱ्या कार मान्यवारांच्या हस्ते विद्यार्थ्यांना प्रा. सावंत अल्कर सर प्रा. मुंदे सर या कार्यक्रमाला प्रमुख वापास काकडे. बागडे सर अथवा होते कार्यक्रमाच्या विद्यार्थ्यांनी आपले मनोगत प्रमाणी पा शीर्निवासम काकडे विद्यार्थ्यांनी की या क्लासेस आपली गुणवत्ता य जीववेण्या स्पष्ट भागातील विद्यार्थ तर मागे राहत न विद्यार्थ्यांना ठिराव गरज नसून लातूर गुणवत्ते चै शिक्षा असल्याने समाध कार्याचा गौरव वाटचालीस सुभेद्र सूत्रसंचालन प्रा. आभार प्रदर्शन ग यशस्वी करण्यात आणि विद्यार्थ्यांनी

रामभाऊ मूँडे यांचे निधन

वडवणी | प्रतिनिधि

तालुक्यातील कोठारबन येथील प्रतिष्ठित नागरिक रामभाऊ मुंडे यांचे दीर्घ आजाराने दिनांक २४ मे रोजी पहाटे निधन झाले. त्यांच्यावर बीड येथील जिल्हा रुणालयात उपचार सुरु होते.

रामभाऊ मुंडे यांना पर्लिसिसचा अटक आल्याने गेल्या दहा ते पंधरा दिवसापासून सुलतानपूर येथील रुणालयामध्ये उपचार सुरु होते. त्यानंतर त्यांना दोन ते तीन दिवसांपूर्वी बीड येथील जिल्हा रुणालयामध्ये उपचारासाठी दाखल करण्यात आले. मात्र दिनांक चोवीस मे रोजी पहाटे त्यांची प्राणजोत मालवली. मृत्यु समयी ते ७५ वर्ष बयाचे होते. त्यांच्या पक्षात पत्ती, मुले, मुली, सुना, नातवंडे असा परिवार आहे. पसायदान सेवा एकल्पाचे संचालक गोवर्धन टगाडे यांचे ते मासा होत

ਪਾਨ ੧ਵਾਂ

ईव्हीएमवरुन निवडणूक
यांनी थेट धमकी दिल्याचे म्हटले आहे. याप्रकरणी, माजी मंत्री सुबोध सावजी यांच्यावर बुलढाण्यातील डोनगाव पोलिसांनी गुन्हा दाखल केल आहे. माजी मंत्री सुबोध सावजी यांनी गुरुवारी मुख्य निवडणूक आयुक्तांपत्र लिहून ईव्हीएम मशीन बदल काळजी व्यक्त केली होती. तसेच, त्यांनी फेरबदल केल्यास मी तुमचा मुडदा पाडण्यासही मागे पाहणार नाही. अशा शब्दात थेट धमकीची भाषा पत्रात वापरली होती. माजी मंत्र्यांच्या

बांडमध्ये उद्द जहाल

आली होती. गेल्या काही दिवसांत २ सरकारी बाबुना लाच घेताना अटक केल्यानंतर आता दिनेश राठोड यांनाही ३० हजाराची लाच घेताना लाचलुचपत विभागातील अधिकाऱ्यांनी पकडले आहे. त्यामुळे, गेल्या १० दिवसांपासून जिल्ह्यात लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने केलेल्या कारवाया चांगल्याच चर्चेत आहेत. लाच लुचपत विभागाच्यावतीने आणखी एका कर्मचाऱ्याला ३० हजारांची लाच घेताना रंगेहात अटक करण्यात आली आहे. एसटी महामंडळातील कर्मचाऱ्यावर ही कारवाई करण्यात आली. गेल्या १० दिवसांतील ही तिसरी कारवाई असल्याने जिल्ह्यातील लाचखोर सरकारी बाबुंमध्ये चांगलीच धास्ती निर्माण झाली आहे. लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने एक ते दीड आठवड्यात जिल्ह्यात अनेक मोठे मासे गळाता लावले आहेत. विशेष कल्प योलीस दलातील अधिकारी लाचेत अडकल्यानंतर वरिष्ठ ऑफिसरही लाच घेताना पकडले. त्यामुळे, एसीबीच्या कारवाया जिल्ह्यात चर्चेत आहेत. जिल्ह्यातील एसटी महामंडळातील कर्मचाऱ्यांनी असलेल्या तक्रारदाराने बीडच्या एसीबीकडे एसटी महामंडळातील वरिष्ठ अधिकारी असलेल्या दिनेश राठोडबाबत तक्रार दिली होती. तक्रारदाराल अंबाजोगाई, परळी येथे नियुक्ती हवी होती. मात्र, त्याठिकाणी त्याला नियुक्ती न देता गावला पाठविण्यात आले होते. दरम्यान, तक्रारदार नियुक्ती देण्यात आलेल्या माजलगावल रुजु घेताना लाचलुचपत विभागाकडे ३० हजारांची लाच मागिंतरी लाचलुचपत विभागाकडे तक्रार केली. त्यस्वीकारताना एसीबीने लाचखोर अधिकारी केली आहे.

सहकार्य करण्यासाठी
अधिकारी दिलेण मा

आधकरा दिनश राठाडन
गुन्हा दाखल करण्यात आला आह.
संचालक मंडळी ग्रामव

संचालक मंडळी गायब
राजस्थानी मल्टिस्टेट सोसायटीचे चेअरमन व संचालक मंडळ गेल्या
काही महिन्यासून परव्हीतून निघून गेले आहेत. त्यांचे फोन बंद येत
असल्याचे ठेवीदार सांगत आहेत. त्यामुळे ठेवीदाराना आपल्या ठेवीची
रक्खम मिळत नसल्याने अनेकांची आर्थिक अडचण झाली आहे.

इंग्रजी भाषा शिकवण्याची
या कार्यक्रमात लोक भाषा आणि संवादाच्या मूलभूत गोष्टी शिकतात. इंग्रजी व्यतिरिक्त, इटालियन, फ्रेंच, सॅर्विन आणि मॅडरीन सारख्या इतर भाषा देखील शिकण्याच्या सधी आहेत. इंग्रजी शिकणाऱ्या प्रौद्योगिकी संख्या सर्वाधिक आहे. आपले करिअर पुढे नेण्यासाठी किंवा परदेशात नोकरी मिळवण्यासाठी ते इंग्रजी शिकत आहेत. इंग्रजी भाषेच्या प्रशिक्षणाची सर्वाधिक मागणी आशिया पौसिक प्रदेशात आहे. येथील मोठी लोकसंख्या

आण वाढता अथव्यस्था या बाजारपठला पुढे नंत आहे.

लोकसभा निकालानंतर

घेतली होती. या याचिकेवर न्यायालयाने दुकानदारांच्या बाजुने निर्णय दिला. लोकसभा निवडणूक निकाल जाहीर होताच मुंबईतील दारू

कोथिंबीर, मेथीची जुडी खातेय 'भाव'! पालेभाज्यांचे दर कडाडले!

शेतकऱ्यांना फायदा मात्र सामान्यांचं बजेट गडबडलं

नाशिक : मे महिना सरत आला तरी पावसाचा पत्ताच नसल्याचे त्याचा परिणाम आता भाजीबाजारावर स्पष्ट जाणवू लागता आहे. सकाळच्या नात्यापासून ते रात्रीच्या जेवणपर्यंत कोणत्याही पदार्थाची लजत वाढवणारी कोथिंबीर सध्या नाशिकमध्ये 'भाव' खात असून ७५ रुपयाच्या भावाने विकली जात आहे. त्यामुळे गृहिणीचे भाजीपाल्याचे रोजवै बजेट कलमडले आहे. शहरातील विविध भाजीबाजारात भाजीपाल्याचा द्रात मोठी वाढ झाल्याने शेतकरी वर्गांला कांकण्या खिशाता मात्र काणी लागली आहे.

कोथिंबीर ही प्रत्येकचा घरात वापरलीच जाते. पण आता याच कोथिंबीरचा द्रात गमानाल भिडला असून कोथिंबीर जुडी थेट ७५. रुपयांना विकली जात आहे. शेतकीला उत्त्या विकाना पाणी कमी पडू लागल्याने शेतकीला वापर असून होत आहे. नाशिक भाजार समिती ५०% शेतकालाचा अवकाशी आहे. शेतकालाची आवक घटल्याने वाजार भाव तेजीत आवक झाली आहे. शेतकालाचा अवक घटल्याने वाजार भाव तेजीत आहेत. असांतच सर्वच भाजीत वापरल्याचा जाणाऱ्या कोथिंबीर जुडी आहे.

उच्चांक गाठला आहे.

शेतकालाची आवक घटल्याने वाजार भाव तेजीत आवक कमी झाल्याने नाशिकमध्ये सध्या कोथिंबीरला चागला भाव मिळत आहे. वाजारात

७५ रुपयांनी कोथिंबीर जुडीची विकली होत आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना चागला फायदा होत असून सर्वसामान्यांनी मात्र तोंडात बोटे घातली आहेत. आठ दिवसांपासून दमटपणासह उकड्यात वाढ

होत आहे. नाशिकसह जळगाव, धुळे, मालेगाव या उत्तर महाराष्ट्रासह मुंबई, ठाणे, पालघरमध्ये उग्ण आणि दमटपणाचा 'बलो' अंतर्गत देखात आला आहे. राज्यातील अवक भाजात पाण्याचा टचाई भासत आहे. यामुळे अवकाशी शेतकालाची आवक देखील बाधित झाली आहे. नियमित होत असेल्या आवकेच्या तुरेनेत अवधी ५० ते ६० टके आवक सध्या सुरु असल्याचे भाजीपाल्याचे दर कडाडलेलेच आहेत. पालेभाज्या तर मिळेनाश झाल्या आहेत. ज्या थोड्याफर पालेभाज्या उपलब्ध होत आहेत. त्यांचे दरी जास्त असल्याचे चिवाआहे.

मेथी आणि कांदापात ५ रुपये जुडी शेतकी वांधवांकडील भाजीपाला कमी उत्पन्न वाजार समितीच्ये दाखल होत असता. तेथून विक्रीतांकडून भाजीपाल खेरेदी करत किरकाळ वाजारात विकी केली जाते. नियमित आवकेच्या सुरु ५० ते ६० टके आवक सध्या होत आहे. त्यामुळे कोणत्याही भाजीचे दर ३० किलो ३० रुपये पावशेषासून सुरु होत १२० ते १५० रुपये किलोपर्यंत जात आहेत. कोथिंबीरसह सर्व पालेभाज्या महागल्या आहेत. मेथी आणि कांदापात ५० रुपये जुडी एवढा भाव मिळत आहे.

महत्वाच्या घटना

१०८५ : कॅस्टिलचा राजा आलफोन्सो सहाव्याने स्पेनमधील टोलेडो शहर मुराकमन विक्रीते.

१६११ : मुराल शासक यांगोर यांनी महाविसा यांच्याबरोबर विवाह केला. यानंतर त्यांना नाच नूजहाँ असे पडले.

१६५९ : रिचर्ड क्रोमेलने झालेल्या रक्कपदाचा राजीनामा दिला.

१६६६ : शिवाजी महाराज आग्या येते नजरकैदेत.

१८१० : सेमाना द्ये मेंगे आंजन्यात नारायणकानी बोयनोस एसमधून स्पेनच्या झालेल्यांचा नामांतर नायातले.

१८६५ : अमेरिका यांदी युद्ध अलाबामात मोबिल शहराजवळ शेतकालात स्पेलेट. ३०० ठार.

१९७० : बोईंग संगणक संवेदी स्थापना.

१९९६ : युक्केल्या परगांदा सकाराच्या अध्यक्ष सिमोन केलियुराची हव्या.

१९३५ : जेसी ओवेन्सने ४५ मिनिटात वेगवेकल्या शर्वरीमध्ये चार विव्हविक्रम नोंदवले.

१९३८ : स्पॅनिश गृहयुद्ध अलिकाने शहरावर बांधफक. ३१३ ठार.

१९४० : दुसरे महायुद्ध डंकर्कची लदाई मुरु.

१९५६ : अब्दुल्ला जांडेच्या राजवंशी.

१९५३ : अमेरिकच्या संस्कृतेने प्रसापांसव्ये असलेल्या तोकांगांच्यांची चाचणी केली.

१९५५ : जारातील उंतीनुसार तिसरे शिशुपाल कांचनांगा जॉर्ज बैंड आणि जो ब्राजीन यांनी प्रथमप्र सक केले.

१९६१ : अमेरिकन एलाइन्स फ्लाईट १११ हे डी.सी.१० जातीचे विमान शिकागोच्या ओहूं विमानतात्त्वावर निघाल्यावर कोसळले. जानीवरीला दोघासह २९५ ठार.

१९६३ : दियोरियाची राजधानी अंदिस अबाबामध्ये आफ्रिकन एकत संदर्भाने स्थापना.

१९७७ : चिनी सरकारने विल्या शेस्पिअरच्या सहित्यावीत बंदी उत्पली. सुमार १० वर्ष ही बंदी अमलात होती.

१९७९ : अमेरिकन एलाइन्स फ्लाईट १११ हे डी.सी.१० जातीचे विमान शिकागोच्या ओहूं विमानतात्त्वावर कोसळले. जानीवरीला दोघासह २९५ ठार.

१९८१ : सौदी अरेबियाची राजधानी रियाथमध्ये अखाती सहकार संपर्काने विल्या शेस्पिअरच्या सहित्यावीत बंदी उत्पली. सुमार १० वर्ष ही बंदी अमलात होती.

१९९२ : अमेरिकन एलाइन्स फ्लाईट १११ हे डी.सी.१० जातीचे विमान शिकागोच्या ओहूं विमानतात्त्वावर कोसळले. जानीवरीला दोघासह २९५ ठार.

१९८२ : कॉफलंड युद्ध आंजन्याने सुनायटेड किंगडमवी युद्धनौका एच.एफ.एस. कोंकेन्टी बुडवली.

१९८५ : बांगलादेशमध्ये वादल. १०,०००हून अधिक ठार.

१९९२ : विल्या बांगलादेशी साफिया नियांतीची यांच्या ओहूं विमानतात्त्वावर कोसळले. जानीवरीला दोघासह २९५ ठार.

१९९५ : सुमारे १०० वर्षांपासून पंढरपूला येण्यार्या लाखो वारकाची आणि नारायिकांची संवा केलल्या पंढरपूल-कुर्डवाडी या नोंदेगेज रेल्वेला नियांप्रदेशात आले.

२००१ : कॉलोराडोतील बोर्ड शहराचा एरिक वाहेनमायर हा एकूण स्पॅनिश फ्लाईट ६११ हे बोईंग ७४७ जातीचे विमान तेव्हाच्या सम्पूर्णांचे उत्पादन कर्म २५ ठार.

२००२ : मोझाम्बिकच्या तेंगा शहराजवळ रेल्वे गाडीला अपेला १९७ ठार.

२००३ : नेस्टर कज्जन आंजन्याच्या रास्ट्रायश्वप्ती.

२००३ : चिली देशाने पहिल्यादा नियांत्या विश्वकप झिक्कला.

२०११ : द ऑपराटर विक्रे शो चा शेवट करण्यात आला. ओपरास हेच्यांची वाताली बंदी राहील.

२०१२ : सियेरा लिंओनमध्ये उत्पादन कर्म २५ ठार.

२०१९ : सुमारे १०० वर्षांपासून पंढरपूला येण्यार्या लाखो वारकाची आणि नारायिकांची संवा केलल्या पंढरपूल-कुर्डवाडी या नोंदेगेज रेल्वेला नियांप्रदेशात आले.

२००१ : कॉलोराडोतील बोर्ड शहराचा एरिक वाहेनमायर हा एकूण स्पॅनिश फ्लाईट ६११ हे बोईंग ७४७ जातीचे विमान तेव्हाच्या सम्पूर्णांचे उत्पादन कर्म २५ ठार.

२००२ : चालू वर्षांत ५०,००,००० टन कांदा खरेदीच लक्ष.

२००२ : चालू वर्षांत ५०,००,००० टन कांदा खरेदीच लक्ष.

२००३ : नेस्टर कज्जन आंजन्याच्या रास्ट्रायश्वप्ती.

२००३ : चिली देशाने पहिल्यादा नियांत्या विश्वकप झिक्कला.

२०११ : द ऑपराटर विक्रे शो चा शेवट करण्यात आला. ओपरास हेच्यांची वाताली बंदी राहील.

२०१२ : सियेरा लिंओनमध्ये उत्पादन कर्म २५ ठार.

२०१३ : मोझाम्बिकच्या तेंगा शहराजवळ रेल्वे गाडीला अपेला १९७ ठार.

२००३ : नेस्टर कज्जन आंजन्याच्या रास्ट्रायश्वप्ती.

२००३ : चिली देशाने पहिल्यादा नियांत्या विश्वकप झिक्कला.

२०११ : द ऑपराटर विक्रे शो चा शेवट करण्यात आला. ओपरास हेच्यांची वाताली बंदी राहील.

२०१२ : सियेरा लिंओनमध्ये उत्पादन कर्म २५ ठार.

२०१३ : नेस्टर कज्जन आंजन्याच्या रास्ट्रायश्वप्ती.

२०१३ : चिली देशाने पहिल्यादा नियांत्या विश्वकप झिक्कला.

